

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2026

Kunnanhallitus 20.11.2023 § 225

Valmistelija

talousjohtaja Petteri Ristikangas, puh. 044 740 1103

Kunnanjohtajan ehdotus vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmaksi on liitteenä. Kunnanhallitukselle jaetaan myös talousarvion oheisaineistona investointeihin liittyvät lautakuntien hankekohtaiset esitykset, joiden tarkemmasta esittelystä vastaavat tarvittaessa palvelualuejohtajat hallituksen kokouksissa 20.–21.11.2023.

Talousarvioesityksen keskeiset tunnusluvut

	TA2024	TA2023	TP2022
Kunnallisvero-%	9,40	9,36	22,00
Kiinteistövero-% (asunto)	0,65	0,65	0,65
Verotulot*	57,6	56,1	100,1
Valtionosuudet*	11,8	11,1	43,8
Toimintamenot*	-77,9	-74,3	-164,4
Vuosikate*	5,7	8,0	4,4
Investoinnit*	8,7	9,6	4,5
Poistot*	7,3	7,4	6,7
Lainat euroa/asukas	3 298	3 160	3 172

*milj. euroa

Nostoja palvelualueiden talousarviosta

Syntyvyyden aleneminen vaikuttaa sekä päivähoidon asiakasmääriin että oppilasmääriin. Tämän vuoksi Kunnanpaikan päivähoitoyksiköstä luovutaan ja perusopetusryhmiä vähennetään. Uusi Siilinkosken päiväkotitoiminta valmistuu ja korvaa Leppäkaarten ja Päivärinteen vanhat päiväkodit ja viipaletilat elokuussa. Satsaukset liikuntapaikkoihin jatkuvat (palloluuhalli ja tekonurmi). Historiallisen suuret kouluhankkeet etenevät Siilinlahdella ja Ahmolla. Kuntatekniikan vanhojen katujen saneeraus alkaa Pyylammilla ja Taivallahden asemakaava-alue viimeistellään. Radantauksen yritysalueen rakentamista edistetään.

Toimintamenot ja toimintakate

Tuloslaskelman mukaiset toimintamenot vuodelle 2024 ovat noin -77,9 milj. euroa. Kasvu kuluvan vuoden talousarvioon on noin 4,8 %. Toimintakatteessa tämä kasvu näkyy 6,0 %:n heikkenemisenä.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulojen kokonaismääräksi on talousarviossa arvioitu 57,6 milj. euroa eli kasvua 2,7 % kuluvan vuoden talousarvioon. Vuoden 2023 arvioituun toteumaan nähden verotulojen kokonaismäärä kuitenkin supistuu noin -1,0 %. Tämä johtuu tuloveron asettumisesta täysimääräisesti ns. sotien jälkeiseen aikaan. Valtionosuuksia ennakoitaan saatavaksi noin 11,8 milj. euroa, kasvua 5,6 %. Kasvu selittyy käytännössä verotulotasauksen kasvulla. Kunta maksaa tasauseriä sotien siirtymisestä noin 5,1 milj. euroa.

Vuosikate, tilikauden tulos ja kumulatiivinen tulos

Toimintakatteen 6,0 %:n kasvu (heikkeneminen) on voimakasta suhteessa tulopohjan kasvuun. Tämän vuoksi vuosikate jää 5,7 milj. euroon ja tilikauden tulos jää noin -1,6 milj. eurolla alijäämäiseksi. Mikäli vuoden 2023 tulos muodostuu tehdyn vuosiennusteen mukaiseksi, ja tehty talousarvio toteutuu suunnitellusti, kumulatiivinen tulos vuoden 2024 lopussa on yhteensä noin 1,7 milj. euroa ylijäämäinen. Taloussuunnitelma-vuosilla 2025–2026 tuloksen heikkenemisen ennakoidaan olevan edelleen voimakasta. Tällöin alijäämää olisi suunnitelmakauden lopussa yhteensä noin -5,9 milj. euroa. Tämän kehityksen kääntäminen edellyttää uuden tasapainottamisohjelman laatimista.

Investoinnit

Kunnan taseeseen kirjattavat nettoinvestoinnit ovat yhteensä noin 8,7 milj. euroa ja niistä noin 65 % rahoitetaan tulo-rahoituksella. Summa sisältää toteutettavia toimitilainvestointeja 2,8 milj. euroa, josta suurimman osan vie Siilinkosken päiväkodin rakentaminen. Kunnallistekniikan rakentamiseen käytetään 2,4 milj. euroa. Sivistyspalveluissa liikuntapaikkarakentamiseen ja kalustohankintoihin käytetään 1,3 milj. euroa. Tie- ja väylähankkeisiin on varattu 1,0 milj. ja maa-alueiden hankintaan sekä elinkeinoelämän kehittämiseen varaudutaan noin 0,8 milj. eurolla.

Toimitilojen leasingkohteiden rahoitusosuudet ovat vuonna 2024 noin 21,0 milj. euroa.

Lainakanta

Kunnan lainakannaksi muodostuu noin 70,1 milj. euroa eli noin 3 300 euroa asukasta kohden. Tarvittava lainanottovaltuus on 13,9 milj. euroa.

Talousarvioiden käsittelyt lautakunnissa

Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioesityksensä, niissä ei ole esitetty muutoksia kunnanjohtajan esitykseen.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska asia koskee toiminnan suunnittelua.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi kunnanjohtajan ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmaksi.

Edelleen kunnanhallitus hyväksyy kunnanhallituksen alaisten yksiköiden tulosaluejaon ja -sisällön talousarviokirjan mukaiseksi.

Taloussuunnitelma- ja palveluilla on oikeus tehdä teknisluonteisia korjauksia valtuustolle menevään talousarviokirjan teksteihin kunnanhallituksen mahdollisten muutosesitysten lisäksi.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että Terhi Holm saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14:57.

Tauko ajalla 15:19 - 15:23.

Kunnanhallitus kuuli talousarvion yleisesittelyn ja seuraavien palvelualueiden esittelyt: konsernipalvelut sekä elinvoima- ja yhteiset palvelut.

Muilta osin esittelyt ja asian varsinainen päätöskäsittely siirrettiin 21.11.2023 kokoukseen.

Kunnanhallitus 21.11.2023 § 231

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy ja esittää edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi kunnanjohtajan ehdotuksen vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmaksi.

Edelleen kunnanhallitus hyväksyy kunnanhallituksen alaisten yksiköiden tulosaluejaon ja -sisällön talousarviokirjan mukaiseksi.

Taloussuunnitelmalla on oikeus tehdä teknisluonteisia korjauksia valtuustolle menevään talousarviokirjan teksteihin kunnanhallituksen mahdollisten muutosesitysten lisäksi.

Päätös Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Antti Jokikokko esitteli talousarviota sivistyspalveluiden palvelualueen osalta. Jokikokko oli läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 14:06 - 15:37.

Tauko ajalla 15:37 - 15:42.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Ari Kainulainen esitteli talousarviota teknisten palveluiden palvelualueen osalta. Kainulainen oli läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15:42 - 16:54.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto 11.12.2023 § 56
429/02.02.00/2023

Päätösehdotus Kunnanvaltuusto hyväksyy kunnanhallituksen esittämän talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2026.

Päätös Keskustelun edetessä valtuutettu Tarja Laatikainen esitti, että Mantun katsomon rakentamishanke lisätään hankeluetteloon. Ulla Santti kannatti esitystä. Keskustelun edetessä Tarja Laatikainen perui esityksensä.

Keskustelun edetessä valtuutettu Marjaana Pitkänen esitti, että kunnanhallituksen pohjaehdotukseen tehdään seuraava lisäys: Kunnanvaltuustolle tuodaan alkuvuodesta 2024 muutostalousarvio, missä talous on saatu tasapainoon taloussuunnitelmavuosien aikana. Karoliina Vikki, Hannu Vartiainen, Liisa Väätäinen, Vesa Pennanen, Risto Kröger, Heikki Konttinen, Anna Huttunen, Simo Lyytinen ja Tommi Jäppinen kannattivat esitystä.

Kunnanvaltuusto hyväksyi Pitkäsen esityksen yksimielisesti.

Kunnanvaltuuston päätös:
Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esittämän talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman 2025-2026.

Kunnanvaltuustolle tuodaan alkuvuodesta 2024 muutostalousarvio, missä talous on saatu tasapainoon taloussuunnitelmavuosien aikana.